

Հարց

Ֆիզիկական անձին կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը տրամադրվող ՀՎՀՀ-ն ենթակա՞ է, արդյոք, փոփոխման:

Պատասխան

«Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց հարկային հաշվառման մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հարկ վճարողի հաշվառման համարը միակն է և ենթակա չէ փոփոխման: Հարկ վճարողի հաշվառման համարը չի կարող տրամադրվել այլ հարկ վճարողի:

Նույն օրենքի 3-րդ մասի համաձայն՝ ֆիզիկական անձին կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը տրամադրվող ՀՎՀՀ-ն չի փոխվում նույնիսկ անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարեցումից հետո կրկին որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառվելու դեպքում:

Հարց

Նոր ստեղծված հարկ վճարողը կարո՞ղ է, արդյոք, եռամսյա ժամկետով ազատվել հաստատագրված վճարների կատարումից, եթե վերջինս միաժամանակ նախատեսում է զբաղվել ավտոտրանսպորտային միջոցների գազալցման և հանրային սննդի գործունեություններով:

Պատասխան

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ նոր ստեղծված հարկ վճարողը միաժամանակ ավտոտրանսպորտային միջոցների գազալցման և հանրային սննդի գործունեություն իրականացնելու դեպքում նշյալ հոդվածի պահանջների բավարարման դեպքում եռամսյա ժամկետով հանրային սննդի գործունեության մասով ազատվում է հաստատագրված վճարների կատարումից, իսկ ավտոտրանսպորտային միջոցների գազալցման գործունեության մասով հաստատագրված վճարը հաշվարկում և վճարում է օրենքով սահմանված կարգով:

Հարց

Վերանորոգման ժամանակ ապրանքի տեղափոխումը ենթակա՞ է, արդյոք, գրանցման առաքման գրքում:

Պատասխան

ԼՂՀ կառավարության 26.12.2000թ. «ԼՂՀ տարածքում առաքվող կամ տրամադրվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) և վաճառվող արտադրանքի, ապրանքների և դրանց գների (հասույթի) գրանցման (հաշվառման) մասին» N 255 որոշման համաձայն՝ հարկ վճարողը գրքում չի գրանցում վերանորոգման և համանման այլ ծառայությունների մատուցման ու աշխատանքների կատարման ժամանակ պահեստամասերի կամ երաշխիքային ժամկետ ունեցող տեխնիկայի տեղափոխումը:

Հարց

Շինարարությամբ զբաղվող ընկերությունն ունի մի քանի շինարարական օբյեկտներ: Արդյո՞ք, բոլոր օբյեկտների համար պետք է ունենա առանձին առաքումների գիրք:

Պատասխան

ԼՂՀ կառավարության 26.12.2000թ. «ԼՂՀ տարածքում առաքվող կամ տրամադրվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) և վաճառվող արտադրանքի, ապրանքների և դրանց գների (հասույթի) գրանցման (հաշվառման) մասին» N 255 որոշման համաձայն՝ հարկ վճարողն իր յուրաքանչյուր առաքման վայրի համար (ապրանքների առաքում կամ տեղափոխում իրականացնելու դեպքում) պարտավոր է վարել առանձին առաքումների գիրք, որը ներկայացվում է հարկային մարմին՝ հաշվառման և դրոշմակնքման: Հարկ վճարողը պարտավոր է ապրանքների առաքման կամ տեղափոխման ընթացքում գիրքը պահել համապատասխան առաքման վայրում, գրքերում գրանցումները կատարել գրիչով:

Հարց

Հարկային օրենսդրությամբ տուգանքի ինչպիսի՞ չափ է սահմանված ԼՂՀ օրենսդրությամբ արգելված գործունեությամբ զբաղվելու համար:

Պատասխան

«Հարկերի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 26-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԼՂՀ օրենսդրությամբ արգելված գործունեությամբ զբաղվող անձանցից, գանձվում է տուգանք՝ այդ գործունեության արդյունքում հարկային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված իրացման շրջանառության (համախառն եկամտի) 100 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս երեք միլիոն դրամից:

Հարց

Հավաստագրի գործողության ժամկետում առևտրի հարկով հարկվող գործունեությունից իրացման շրջանառությունը 30.0 մլն դրամը գերազանցելու դեպքում ի՞նչ ժամկետում պետք է հարկ վճարողը դիմի հարկային մարմին հավաստագրի գործողության դադարեցման կամ փոփոխության նպատակով:

Պատասխան

Հավաստագրի գործողության ժամկետում առևտրի հարկով հարկվող գործունեությունից իրացման շրջանառությունը 30.0 մլն դրամը գերազանցելու դեպքում հարկ վճարողը պարտավոր է մինչև տվյալ հաշվետու ժամանակահատվածի համար առևտրի հարկի հաշվարկի ներկայացումը, բայց առևտրի հարկի հաշվարկի ներկայացման վերջնաժամկետից ոչ ուշ, հարկային մարմին ներկայացնել դիմում՝ հավաստագրի գործողության դադարեցման կամ փոփոխության մասին: Ընդ որում, արտոնությունը դադարեցվում է իրացման շրջանառությունը 30.0 մլն դրամը գերազանցելու պահից և գերազանցող մասի համար առևտրի հարկը հաշվարկվում «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված կարգով, չափով և ժամկետներում:

Հարց

Հարկային հաշվարկ-հաշվետվությունները ե՞րբ են համարվում ներկայացված հարկային մարմին:

Պատասխան

Էլեկտրոնային եղանակով հաշվարկ-հաշվետվությունների ներկայացման դեպքում ներկայացման ամսաթիվ է համարվում հաշվարկ-հաշվետվությունների

ստացումը և գրանցումը հավաստող ծանուցման ամսաթիվը: Փոստով հաշվարկ-հաշվետվությունները ներկայացնելու դեպքում (անկախ հաշվարկ հաշվարկ-հաշվետվություններում նշված ամսաթվից) ներկայացման ամսաթիվ է համարվում փոստային բաժանմունքի ընդունման օրվա օրացուցային կնիքի արտատիպը: Հաշվարկ-հաշվետվությունները առձեռն ներկայացվելու դեպքում ներկայացման օր է համարվում հաշվարկ-հաշվետվությունները հարկային մարմին հանձնելու օրը:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարող անհատ ձեռնարկատերը գործունեությունը դադարեցրել է 2015թ. օգոստոս ամսում: 2016թ. փետրվար ամսում ֆիզիկական անձը կրկին հաշվառվել է որպես անհատ ձեռնարկատեր: Տվյալ պարագայում նոր հաշվառված անհատ ձեռնարկատերը կարող է, արդյո՞ք, օգտվել «Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20.2-րդ հոդվածով սահմանված արտոնությունից:

Պատասխան

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20.2-րդ հոդվածով սահմանված արտոնությունից օգտվելու դրույթները չեն տարածվում այն ֆիզիկական անձանց (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերի) վրա, ովքեր հաշվառվել են գործունեության դադարեցումից հետո և գործում են նախկինում տրամադրված հարկ վճարողի հաշվառման համարի ներքո:

Հարց

Հարկ վճարողը հունվարի 10-ին հարկային մարմնի կողմից ստացած հավաստագրի համաձայն մանրածախ առևտրի գործունեության մասով օգտվում է առևտրի հարկի արտոնությունից: 2016թ. փետրվարի 17-ից հարկ վճարողը սկսում է զբաղվել նաև հանրային սննդի գործունեությամբ: Տվյալ դեպքում, հարկ վճարողը հանրային սննդի գործունեության մասով կարող է, արդյո՞ք, օգտվել արտոնությունից:

Ոչ: Հավաստագիր ստանալուց հետո նոր գործունեության տեսակով զբաղվելու դեպքում, վերջինիս մասով արտոնություն չի տրամադրվում: Տվյալ դեպքում, հարկ վճարողը հանրային սննդի գործունեության մասով արտոնությունից չի օգտվում և հաստատագրված վճարը պետք է հաշվարկի «Հաստատագրված վճարների մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված կարգով:

Հարց

2016թ.-ի հունվարի 1-ից ո՞ւմ համար է պարտադիր էլեկտրոնային եղանակով հաշվարկ-հաշվետվությունների ներկայացումը:

Պատասխան

2016 թվականի հունվարի 1-ից հարկային հաշվարկ-հաշվետվությունների ու այլ տեղեկությունների էլեկտրոնային եղանակով ներկայացումը պարտադիր է 2015 թվականի արդյունքներով 36 մլն դրամը գերազանցող իրացման շրջանառություն հայտարարագրած հարկ վճարողների համար:

Հարց

Ե՞րբ է հաշվետու ժամանակաշրջանը վերաբերում իրավանախորդ իրավաբանական անձին:

Պատասխան

Հաշվետու ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) վերաբերում է իրավանախորդ իրավաբանական անձին, եթե տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման պահին այդ ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) ավարտվել է՝ անկախ տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման վերջնաժամկետներից:

Հարց

Ո՞ր անհատ ձեռնարկատերերը կարող են հաշվարկ-հաշվետվությունները ներկայացնել կիսամյակային պարբերականությամբ:

Պատասխան

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20¹-ին հոդվածի համաձայն՝ տվյալ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ աշխատանքային պայմանագրերով աշխատող չունեցող, լիցենզավորման ենթակա գործունեություն չիրականացնող և լիցենզիա չունեցող այն անհատ ձեռնարկատերերը, որոնց նախորդ տարվա ընթացքում մատակարարված ապրանքների և մատուցված ծառայությունների իրացման շրջանառության ընդհանուր գումարը չի գերազանցել 36 միլիոն դրամը, կարող են հաշվարկ-հաշվետվությունները ներկայացնել կիսամյակային պարբերականությամբ, եթե յուրաքանչյուր տարվա մինչև հունվարի 20-ը ներառյալ իրենց հաշվառման վայրի հարկային մարմին են ներկայացրել հայտարարագիր՝ հաշվարկ-հաշվետվությունները և այլ տեղեկությունները կիսամյակային ներկայացնելու վերաբերյալ:

Հարց

Եթե կիսամյակային հաշվարկ-հաշվետվություններ ներկայացնող անհատ ձեռնարկատերերը կիսամյակի որևէ ամսում վարձու աշխատող է իր մոտ ձևակերպում, շարունակո՞ւմ է, արդյոք, մնալ կիսամյակային հաշվարկ-հաշվետվություններ ներկայացնող:

Պատասխան

Հայտարարագրվող ժամանակահատվածում վարձու աշխատող ունենալու դեպքում անհատ ձեռնարկատերերը փաստը տեղի ունենալու կիսամյակին հաջորդող ամսվա 1-ից մինչև տվյալ տարվա վերջը հաշվարկ-հաշվետվությունները և այլ տեղեկությունները ներկայացնում են այդ հարկատեսակների մասին օրենքներով սահմանված ընդհանուր կարգով, բացառությամբ «Եկամտային հարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ վարձու աշխատողի և պայմանագրային եկամուտ ստացող ֆիզիկական անձի անհատական տվյալների գրանցման հայտի և եկամտային հարկի հաշվարկի, որոնք ներկայացվում են փաստը տեղի ունենալու ամսվանից սկսած՝ այդ օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարց

Ստուգման կասեցման ժամանակահատվածի ընթացքում հնարավո՞ր է ներկայացնել ճշտված հաշվարկ:

Պատասխան

Համաձայն «Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի՝ հարկային մարմինների կողմից հարկ վճարողների (հարկային գործակալների) մոտ իրականացվող ստուգումների կամ դրանց կասեցման ընթացքում կամ ստուգումների ավարտից հետո ստուգվող (ստուգված) ժամանակաշրջանին վերաբերող հարկային հաշվարկներ (այդ թվում՝ ճշտված) չեն կարող ներկայացվել:

Հարց

Էլեկտրոնային եղանակով հաշվարկ-հաշվետվություններ ներկայացնելիս ե՞րբ է հաշվետվությունը համարվում հանձնված հարկային մարմին:

Պատասխան

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի հավելված N 2-ի 9-րդ կետի համաձայն՝ հաշվետվությունները պատշաճ լրացնելու և ուղարկելու դեպքում համակարգը հարկ վճարողին ներկայացնում է հաշվետվության ստացումը և գրանցումը հավաստող համապատասխան ծանուցում: Ծանուցումը հավաստում է այն փաստը, որ հաշվետվությունը տվյալ օրը և ժամին, հարկային մարմնի տեղեկատվական համակարգում գործող համապատասխան համակարգչային ծրագրով ձևավորված գրանցման համարով ներկայացվել ու գրանցվել է հարկային մարմնի տվյալների բազայում: Վերջինս կհանդիսանա հարկային մարմին հաշվետվություն ներկայացնելու օր:

Հարց

Առաքված ապրանքի հետ վերադարձի դեպքում կատարվու՞մ են, արդյոք, ուղղումներ առաքման գրքում:

Պատասխան

Առաքված ապրանքները հետ վերադարձնելու դեպքում առաքումների գրանցման գրքում ուղղումներ չեն կատարվում: Այդ ապրանքների հետ վերադարձը ձևակերպվում և գրանցվում է հաշվապահական հաշվառման գործող կարգին համապատասխան:

Հարց

Հասույթի գրանցման գրքի լրացման ինչպիսի՞ առանձնահատկություններ են սահմանված հանրային սննդի ոլորտի համար:

Պատասխան

Հանրային սննդի ոլորտում գործունեություն իրականացնող հարկ վճարողները գրանցման գրքում գրանցումները կատարում են ըստ ձեռք բերված հումքի, նյութերի, կիսաֆաբրիկատների (այսուհետև՝ հումք), այլ ապրանքների, որոնք համապատասխան մշակման արդյունքում ստանում են խոհարարական արտադրանքի տեսք: Հանրային սննդի ոլորտում իրականացվող այն գործունեության մասով, որի արդյունքում ձեռք բերված (ընդունված, մուտքագրված, ստացված) հումքը, ապրանքները չեն ենթարկվում մշակման (չեն ստանում սեփական արտադրության արտադրանքի տեսք և վաճառվում են նախնական տեսքով), գրանցումները կատարվում են ընդհանուր սահմանված կարգով: Մշակման ենթարկվող արտադրանքի, ապրանքների մասով գրքի միավորի

վաճառքի գնին և գնային փոփոխություններին վերաբերող սյունակներում, մասնավորապես 8-14-րդ սյունակներում, գրանցումներ չեն կատարվում:

Հարց

Ո՞ր դեպքերում ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաների առաքումը կամ տեղափոխումը չի գրանցվում առաքումների գրանցման գրքում:

Պատասխան

Առաքումների գրանցման գրքում չի գրանցվում պատրաստի արտադրանք կամ ապրանք չհանդիսացող գույքի ներտնտեսական (նույն հասցեի տարածքում) տեղափոխումը, խողովակաշարերով, էլեկտրահաղորդման, էլեկտրակապի գծերով արտադրանքի առաքումը, տարածման նպատակով մամուլի տեղափոխումը, վերանորոգման և համանման այլ ծառայությունների մատուցման ու աշխատանքների կատարման ժամանակ պահեստամասերի կամ երաշխիքային ժամկետ ունեցող տեխնիկայի տեղափոխումը, տնտեսավարող սուբյեկտների հիմնական միջոցների, արագամաշ առարկաների, բլանկների ու ձևաթղթերի տեղափոխումը:

Հարց

Ի՞նչ կարգով է կատարվում ապրանքների առաքումը:

Պատասխան

Ապրանքների առաքումն իրականացվում է սահմանված կարգով լրացվող սկզբնական հաշվարկային փաստաթղթերի (ապրանք-տրանսպորտային բեռնագիր, պահեստի ելքի անդորրագիր, հաշիվ-ապրանքագիր և այլն) հիման վրա: Ապրանքների առաքման դեպքում առաքումների գրանցման գրքում ապրանքի բացթողման համար պատասխանատու համապատասխան անձի կողմից գրանցումներ կատարվում են նախապես՝ մինչև տնտեսավարող սուբյեկտի տարածքից ապրանքի դուրսբերումը (տեղափոխման սկիզբը), յուրաքանչյուր հաշիվ-ապրանքագրի համար առանձին-առանձին՝ ըստ առաքման կամ տեղափոխման համար հաշիվ-ապրանքագրերի լրացման հաջորդականության, գրանցման հերթական համարներով: Առաքումների գրանցման գրքում առաքումն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից հերթական համարով գրանցվում է առաքվող ապրանքատեսակի խոշորացված խմբի անվանումը (օրինակ. սննդամթերք, շինանյութ և այլն), հաշիվ-ապրանքագրի տվյալները, տվյալ տարածքից տեղափոխման ձևը (տրանսպորտային միջոցի տեսակը, մակնիշը, պետհամարանիշը (համարը) կամ նշում առձեռն (առանց տրանսպորտային միջոցի) տեղափոխման մասին և ապրանքի հասցեագրման (տեղափոխման) վայրը: Առաքումների գրանցման գրքում գրանցում կատարելուց հետո գնորդին (ստացողին) տրվող հաշիվ-ապրանքագրի վերևի աջ անկյունում կատարվում է «Առաքողի գրանցման գրքի N _____» գրառումը և գրառման մեջ համարի համար նախատեսված մասում լրացվում է առաքողի առաքումների գրանցման գրքի էջի՝ տվյալ հաշվարկային փաստաթղթի գրանցման տողի հերթական համարը:

Հարց

Գնային փոփոխությունների դեպքում ինչպե՞ս են կատարվում գրանցումները հասույթի գրանցման գրքում:

Պատասխան

Տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից ապրանքների գների փոփոխման դեպքում լրացվում են գրանցման գրքի վաճառքի գների գրանցման մասի առաջին փոփոխության համապատասխան սյունակները: Նույն ապրանքների գների երկրորդ փոփոխության դեպքում լրացվում են գրանցման գրքի երկրորդ փոփոխության սյունակները: Ապրանքների գների երրորդ փոփոխության դեպքում գրանցման գրքում (ապրանքների (և դրանց գների) գրանցման մասի «Հերթական համարը», «Ապրանքի ստացման ամսաթիվը» և «Ապրանքի անվանումը», «Չափի միավորը», «Քանակը», «Միավորի վաճառքի գինը (դրամով)» սյունակներում) լրացվում է նոր տող հերթական համարով, միաժամանակ փակագծում նշվում է այդ ապրանքի առաջին (նախորդ) գրանցման տողի հերթական համարը:

Ընդ որում, այս դեպքում գրանցումները կատարվում են հետևյալ կերպ.

- «Ապրանքի ստացման ամսաթիվը» սյունակում նշվում է նոր գնով վաճառքը սկսելու ամսաթիվը,
- «Քանակը» սյունակում՝ ապրանքների մնացորդի քանակը, որը ենթակա է վաճառքի նոր գնով,
- «Միավորի վաճառքի գինը (դրամով)» սյունակում՝ նոր գինը: Գրանցման գրքում գրանցված գներից տարբերվող վաճառքի այլ գների գրանցումը պարտադիր չէ, եթե համապատասխան կարգով հաշվառվող փաստաթղթերով (հաշիվ-ապրանքագիր, գնման ակտ և այլն) հիմնավորվում է ապրանքների այլ գներով իրացումը:

Հարց

Ո՞վքեր կարող են էլեկտրոնային եղանակով վարել առաքումների գրանցման գրքեր:

Պատասխան

Էլեկտրոնային գրանցում (հաշվառում) կարող են իրականացնել (էլեկտրոնային գիրք կարող են վարել) առաքվող կամ տեղափոխվող ապրանքների, արտադրանքի գրանցման (հաշվառման) գրքեր վարելու պարտավորություն ունեցող այն հարկ վճարողները, որոնք հաշվառումը վարում են ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 09.04.2015թ. N 43-Ն հրամանով սահմանված չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով և հարկային մարմնում հաշվառել են էլեկտրոնային գիրք (գրքեր):

Հարց

Հարկ վճարողը առաքումների կազմակերպման տվյալ հասցեի գործունեությունը դադարեցնելու դեպքում ինչպե՞ս պետք է տեղեկացնի հարկային մարմնին, եթե գրանցման գիրքը վարվում էր էլեկտրոնային եղանակով:

Պատասխան

Էլեկտրոնային գիրքը հաշվառումից հանելու համար հարկ վճարողը հաշվառման վայրի հարկային մարմին է ներկայացնում դադարեցման հայտ՝ լրացնելով հարկ վճարողի և համապատասխան առաքման վայրի կամ առաքման կետի տվյալները, դադարեցման ամսաթիվը: